

Samorządy przed budżetowymi wyzwaniami nowej rzeczywistości

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 06, wrzesień 2023 10:05

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśloni: 493

Podczas trzeciego dnia XXXII Forum Ekonomicznego w Karpaczu, na samorządowej ścieżce Forum Regionów, odbyła się debata zatytułowana „Jak liderzy Rankingu Finansowego Samorządu Terytorialnego radzą sobie z budżetowymi wyzwaniami nowej rzeczywistości?”.

Ostatnie lata nie są łatwym czasem dla włodarzy samorządów. Wojna i jej następstwa, zmiany systemu podatkowego, inflacja – to okoliczności negatywnie wpływające na kondycje finansową samorządów. Włodarze alarmują, że dalsze ograniczanie dochodów utrudnią JST wywiązywanie się z nałożonych na nie zadań. Jak stawiać czoła nowym wyzwaniom? Tak brzmiała teza panelu, do której odnieśli się zaproszeni goście. W debacie, moderowanej przez dr Małgorzatę Gałęcką, doktora Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu a zarazem managera think tanku UEW wzięli udział samorządowcy, których gminy zajęły czołowe miejsca w tegorocznym Rankingu Finansowym Samorządu Terytorialnego, wydawnictwa przygotowanego przez wrocławski Uniwersytet Ekonomiczny oraz Instytut Studiów Wschodnich - Małgorzata Pachecka, Wójt gminy Michałowice, Olga Roszak-Pezała – Burmistrz Mielna, Małgorzata Żebrowska-Piotrak – Burmistrz Łomianek oraz Starosta powiatu wrocławskiego Roman Potocki.

Wójt Pachecka podkreśliła w swojej wypowiedzi, że w jej gminie zawsze starają się zaplanować realistyczny budżet. W związku z tym w gminie realizowane są plany, które nie są zagrożone. W przeciągu roku budżet jest – w miarę potrzeb – modyfikowany, a środki są lokowane w inwestycjach. Wszystko to przy pełnej kontroli wydatków budżetowych. W gminie funkcjonuje budżet obywatelski, który jest doskonałym narzędziem do kształcenia obywateli. W zarządzanej gminie podatki są podnoszone rokrocznie (o wysokość inflacji).

Burmistrz Łomianek, Małgorzata Żebrowska-Piotrak, stwierdziła, że jej mieszkańcy mają zawsze wysokie oczekiwania wobec włodarzy. Niestety, ciężko je spełnić bez podniesienia lokalnych podatków, na co nie chcą się zgodzić radni gminy. Podatki nie zostały podwyższone od roku 2016. A – niestety – by coś mieć, trzeba za to zapłacić. Często problemem jest mała świadomość ludzi decydujących o finansach publicznych. Problemem są wysokie koszty dopłat do oświaty (około 50 mln) które blokują inwestycje. W związku z tym inwestycje muszą być przekładane w czasie, a z niektórych trzeba po prostu zrezygnować. Dochodzą zwiększone opłaty za media – koszty oświetlenia są horrendalne, jednak gmina, mając na uwadze bezpieczeństwo mieszkańców – nie oszczędza na iluminacji dróg. I tu mieszkańcy mają wpływ na budżet samorządu, poprzez głosowanie w ramach budżetu obywatelskiego.

Olga Roszak-Pezała podniosła kwestię wielkości gminy, którą zarządza. Jest ona mała (ok 4600 mieszkańców) a po ostatnich zmianach administracyjnych skurczyła się na rzecz sąsiedniej gminy o jedno sołectwo. Za tym idzie obniżenie środków z podatków. Głównym przemysłem jest w Mielnie turystyka – i to tu są inwestowane środki. Gmina inwestuje w drogi i ścieżki rowerowe. To są bardzo kosztowne ruchy, jednak rozwój infrastruktury jest dla Mielna kluczowy. Głównym podatkiem w gminie jest podatek od nieruchomości, samorząd stara się także o dofinansowanie ze środków zewnętrznych. Budżet układany jest pod kątem sezonu turystycznego – jak wspomniano, turystyka jest w Mielnie filarem przychodów. Gmina otwiera się także na partnerstwo publiczno-prywatne – w jego ramach i przy pomocy środków unijnych udało się zrealizować cztery inwestycje – dwie szkoły, MOSiR oraz dom seniora. Niestety, wydatki bieżące zazwyczaj się nie spinają i trzeba je pokrywać z nadwyżki budżetowej.

Roman Potocki, Starosta wrocławski podkreślił, że jego powiat bardzo szybko się zaludnia. Stanowią go gminy okalające miasto Wrocław, a mieszkańcy powiatu podróżują do miasta do pracy. Podróżują drogami, których na terenie powiatu jest około 600 km – i to ich utrzymanie stanowi największe

Samorządy przed budżetowymi wyzwaniami nowej rzeczywistości

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 06, wrzesień 2023 10:05

Joanna Gryboś-Chechelska

Odsłony: 493

wyzwanie dla władz powiatu. Potocki potwierdził, że sytuacja finansowa samorządów staje się gorsza z roku na rok, jednak powiat ratuje się dotacjami – szczęśliwie ma środki na wkłady własne. Otrzymuje także środki z Polskiego Ładu. Na terenie powiatu nie ma także szpitali – mieszkańcy korzystają ze szpitali wrocławskich – co naturalnie jest obciążeniem dla jego samorządu. Powiat sprzedał także część gruntów, co poprawiło znacznie jego sytuację finansową.

Moderator Gałęcka zapytała samorządowców jak radzą sobie z edukacją – która zawsze generuje duże wydatki w gminach.

Wójt Michałowicz odpowiedział, że w ramach dialogu z nauczycielami wypracowano system dodatków do pensji (których nie ma np. w Warszawie).

Burmistrz Łomianek powiedział, że chce by dzieci uczyły się na terenie gminy, a nie podróżowały w korkach do warszawskich szkół. Burmistrz planuje budowę zespołu szkół, ale już widzi problemy z kadrą. Młodzi nauczyciele nie chcą się zatrudniać w szkołach, a korzystanie z usług emerytowanych nauczycieli jest rozwiązaniem czasowym i niedoskonałym.

Burmistrz Mielna zgodziła się z przedmówczynią, wspominając o brakach w kadrach – nie ma nauczycieli chemii, fizyki czy matematyki, często jeden nauczyciel wykłada kilka przedmiotów. Planuje także wyremontować lokalne przedszkole, jednak rosnące ceny stanowią poważną przeszkodę w tej inwestycji

Starosta wrocławski przyznał, że braki kadrowe to jeden z największych problemów w oświacie. Nauczyciele z Wrocławia nie chcą przyjeżdżać do szkół powiatowych, na terenie samorządu stworzono więc system dodatków dla nauczycieli, który ma ich zachęcić do podejmowania pracy poza Wrocławiem.

Szczegółowe informacje na temat XXXII Forum Ekonomicznego dostępne są na stronie www.forum-ekonomiczne.pl.

Związek Powiatów Polskich jest partnerem instytucjonalnym wydarzenia.

Źródło: www.forum-ekonomiczne.pl